

# DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy Zsilinszky utca 1. sz. földszint. (Arany Bika bérház.) Tel: 41-13 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 4-11 ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Tel: 41-13 (7 mellék-állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

## Az árulás útján

Egy évvel ezelőtt jelezte meg a Kommunista Pártok Tájékoztató Irodájának a jugoszláv kommunista párt helyzetéről szóló határozata és lerántotta a leplet Titoék aljas árulásáról, melyvel a bekeszerető népek taborát ott hagyva, az imperialisták uszálkodóivá szegődtek. Titoék a bűnös náciizmus útjára lépve azt hitték, hogy megőrizhetik Jugoszlávia függetlenségét és felépítik a szocializmust a Szovjetunió támogatása és segítségével.

Az árulás útjára úgy kerültek Titoék, hogy túlbecsülve Jugoszlávia nemzetit erőit és lehetőségeit, azt akarják elhitetni, hogy a Szovjetunió segítségével nélkül is fel bírták volna szabadítani országukat. Holott történelmi tény, hogy nemcsak a kelet-európai, hanem a nyugati államok sem tudták volna lerázni a fasiszta erőket a Vörös Hadsereg diadalai, a szovjet csapatok dicsőséges fegyvertényei nélkül.

Azóta egy esztendő telt el és ennek távlatában tisztán látszik Titoék hamis és bűnös tevékenysége. Megmutatkozott, hogy a Szovjetunió támogatása nélkül nem lehet szocializmust építeni, nem lehet a béket, a nép függetlenségét és szabadságát megtartani. Jugoszlávia egyre jobban belekerül az imperializmus karjaiba és Titoék végzetes áruló politikája a jugoszláv népet merhetetlen szenvedésbe dönti, ma Jugoszláviában soha sem látott drágaság és árulás érzékelhető. A feketepiac ismét működik, a kulákság és spekulánsok hada újból szabadon garázdálkodhat, aminek következtében, hogy a nép életszínvonala egyre jobban süllyed.

Titoék egy év előtt még csak harkoltan, ma már egyre nyíltabban kiszolgálják a nyugati imperialistákat és egy év alatt immár az angol-amerikai imperializmus tipikus ügynökeivé váltak. Ezen a végzetes úton Titoék a szocializmus elarulásától a Szovjetunió és a népi demokráciák országai elleni politikai provokációig érkeztek el.

A Tájékoztató Iroda egy év előtti határozata, mikor leleplezte Titoék árulását, nagy szolgálatot tett a népi demokráciáknak, a szabadságszerető népeknek, a határozatban foglalt iránymutatás alapján lényegesen megerősödött a béke frontja és minden szabadságszerető népben döntő meggyőződésé vált, hogy a Szovjetunió nélkül nincs szabadság, nemzeti függetlenség, haladás és szocialista építés.

A jugoszláv nép Titoék minden mesterkedése ellenére felismerte ennek igazságát és le fogja rázni magáról az imperialistáknak felkínálkozó árulók terror uralmát.

Egy esztendővel ezelőtt helyesen állapította meg a Tájékoztató Iroda határozata, hogy Titoék nacionalista beállítottsága „Jugoszláviának közönséges burzsoá köztársasággá züllesztését, Jugoszlávia függetlenségének elvesztését és Jugoszláviának imperialista országok gyarmatává történő változását eredményezheti”. Intő figyelmeztetés Titoék árulása a népi demokráciák felé: a nacionalizmus mindig há-

## Vagy a sterling-tömb dől össze, vagy a Marshall terv bukik meg

### Reménytelenül megbukott a diktatúra politikája a Szovjetunióval szemben

Majovszkij, a Pravda nemzetközi szemlézője a párisi külügyminiszeri értekezlet eredményeinek visszhangjával foglalkozva megállapítja, hogy a polzdamai elvek ellenzői minden elkövetnek, hogy eltiltsák: a nyugati hatalmak kormánykerei kénytelenek voltak legalább részleges megegyezésre jutni a Szovjetunióval, mert különben, mint a nyílt támadó politika híveit leplezték volna le magukat a néptömegek előtt. A Párisban eléri megegyezés újból bebizonyította a polzdamai elvek életképességét.

Acheson azt akarja bebizonyítani, hogy a megegyezés alapján létrejött határozatok a nyugati hatalmak „keménykezű” politikájának, a Marshall-terv és az Atlanti szerződés hatásának eredményei. Acheson hiába igyekszik elkendőzni az Egyesült Államok kormánykerei részéről hirtetett „keménykezű” külpolitikájának kudarcát. Az ilyen siralmas mesterkedések az amerikai diplomácia állapotának gyengeségéről tanuskodnak. Az amerikai diplomácia arra törekszik, hogy eltiltsa: reménytelenül megbukott a Szovjetunióval szemben a diktatúra politikája.

### ZÜRZÁVAR A MARSHALL-ÁLLAMOKBAN

Párisi gazdasági körök lehetségesnek tartják, hogy esetleges jelentéktelen technikai megállapodások létrejöhetnek a Marshall államok szerdán kezdődő értekezletén, de az amerikai-angol elhatározatok, amelyeknek mely gyökerei vannak, nem tudják megszüntetni. Arra számítanak, hogy az értekezletet heves viták után szeptemberre napolják el.

A Marshall-államok gazdasági körében uralkodó zürzavarra nagyon jellemző a párisi sajtó hangja. A „Liberation” gazdasági szakértője szerint vagy a sterling tömb dől össze, vagy a Marshall-terv jut teljes csőbe. Az „Epoque” szerint a nyugateurópaiak egyenletlensége nagyon megerősíti a Marshall-terv amerikai ellenzőit, akik egyre hangosabbak.

A londoni „Daily Worker” vezércikkében kifejti, hogy kész örület arra gondolni hogy Nyugateurópa kereskedelmét javíthatják anélkül, hogy Keleteurópa-val kiszélesítene a kereskedelmet, Nyugateurópa kereskedelmi nehézségeit nem lehet a Marshall-terv fajtogató keretében megoldani. A Marshall szerződés, amelyet az angol kormány aláírt, feljogosítja az Egyesült Államokat, hogy közvetlenül hadjárato folytatasson a fontsterling ellen, meg kell szüntetni a Szovjetunió és a kelet-európai népi demokráciák ellen folytatott hidegháborút, csökkenteni kell a tengerentúli katonai kötelezettség-

gek súlyos terheit, hosszú lejáratú egyezményt kell kötni és nagy méreteiben fejleszteni kell a Kelet- és Nyugateurópa közötti kereskedelmet. Az a kapitalista politika, amely a termelőmunkások elleni támadással igyekszik a válságot enyhíteni, az örület és kétségbeesés politikája, amely romokba fogja dönteni Angliát, — írja a lap.

### MÉLYPONTON AZ ANGOL FONT

A nyugati hatalmak pénzügyminiszterei Párisban szerdán megkezdtek a fizetési egyezményre vonatkozó tárgyalásokat, melyek három nappal ezelőtt Brüsszelben megakadtak az Anglia és az Egyesült Államok közötti ellentét kirobbanása miatt. A tárgyalások Angliára nézve bajjait jelek között veszik kezdték. Az angol font árfolyama kedden Párisban 950 frankra esett a megelőző napi ezer frank

ról és ezzel az eddigi legalacsonyabb árfolyamra süllyedt. A font hivatalos árfolyama 1008 frank, az árfolyamszökkenés tehát már 15 százalékos teszt ki.

### ANGOL-AMERIKAI ELLENTET AZ ATHÉNI KORMÁNYVÁLSÁG MEGOLDÁSÁBAN

Athénben tovább tart a kormányválság. A helyzet az új kormányban résztvenni kívánó politikai csoportok között egyre jobban kiegyezik. Megnevezíti a helyzetet az is, hogy az amerikaiak és angolok véleménye a kormányválság megoldására szintén ellenté. Az angolok a néppártiakat, az amerikaiak a szabadelvűeket támogatják.

### A TITO-KLIKK

Csehszlovákiában együtt dolgozik az angolok és csehszlovákok. A Rude Pravo a Tájékoztató Iroda Jugoszláviával kapcsolatos

határozatának évfordulója alkalmából több cikkben foglalkozik a Tito-klikk árulásával. Geminder, a csehszlovák kommunista párt külügyi osztályának vezetője megállapítja, hogy az imperialisták szolgálatába szegődött Tito-klikk a kártevés és kihívás eszközeihez folyamodik. Kémeket, fizetett ügynököket toboroz, hogy ezek révén olyan adatok birtokába jusszon, amelyeket a hivatásos angol kémek haszontalan próbáknak megszerezni.

### A BERLINI PARANCSNOKHELYETTESEK ÉRTEKEZLETE

A németországi négy megszálló hatalom hatóságának parancsnokhelyettesei kedden Berlinben értekezletet tartottak. Az értekezleten Dratvin altábornagy (Szovjetunió), Hayes vezérőrnagy (Egyesült Államok), Mac-Lean vezérőrnagy (Nagybritannia) és Bapsi dandártábornok (Franciaország), valamint a politikai tanácsadók vettek részt.

Az értekezleten Mac-Lean vezérőrnagy elnökölt. A parancsnokhelyettesek megvitatták a kültügyminiszterek tanácsának párisi ülészakán a német kérdés rendezésére hozott döntések végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

A parancsnokhelyettesek legközelebbi ülésüket július 5-én, kedden tartják.

## Nógrádi altábornagy a politikai tiszték feladatairól

### A honvédségben egyetlen hajszairepedésnek sem szabad lenni, melyen behatolhatna soraink közé az ellenség bomlasztó munkája

Szerdán délelőtt ünnepi díszet öltött a Petőfi Akadémia épülete. A politikai tiszteket avatták az Akadémián. A főépület homlokzatát hatalmas vörös és nemzeti színű draperiák, Sztálin, Rakosi Mátyás, Szakasits Árpád és Farkas Mihály arcképei díszítették. A képek alatt hatalmas felirat hirdette: „Eljen a béke, a demokrácia, a szocializmus és a nagy Szovjetunió!”

A díszemelésen foglaltak helyet Gerő Ernő, Kadár János, Kalaj Gyula, Konai Sándor, Ries István, Rátkó Anna, Bogár József, Ortutay Gyula miniszterek, Kovács István, a MDP politikai bizottságának tagja és a honvéd tábornokkar tagjai Szakasits Árpád közlégasági elnök Farkas Mihály honvédelmi miniszter kíséretében érkezett meg.

Az ünnepséget Felkai Dénes ezredes, a Petőfi Akadémia parancsnoka nyitotta meg. Hangsúlyozta, hogy a magyar honvédség szellemében, vezetésében egységessé vált, világnézete a marxizmus-leninizmus let. Néphadseregünk osztorított a dolgozó milliókkal, ez a néphadsereg a béke, a haladás, a szocializmust építő magyar nép hadserege.

Néphadseregünk új politikai tisztjei ezután leleplezték az esküt, majd Nógrádi Sándor altábornagy, a honvédelmi miniszter helyettese interjút beszédel az új tisztekhez: — Csapatainknak a nyár folyamán a lehető legteljesebben el kell sajátítaniuk a korszerű harcászati és a korszerű fegyverek használatát. — A csapatok már várják a ma

telavátásra kerülő fiatal politikai tiszteket és politikai vezetőket. Tudom, hogy Önök is várva-várták ezt a napot, amikor fogadalmat tettek hűségükkel Parunkhoz, Rakosi Mátyáshoz, a magyar munkáosztályhoz, dolgozó népünkhöz és politikai tiszt hivatásukhoz.

Sztálin mondotta, amikor a szovjet hadsereg kiűzte az imperialista intervenciós hadseregeket a szovjetföldről és leverte a belső reakció fegyveres ellenforradalmi banditáit: „A Vörös Hadsereg győzött, mert sorokban ott voltak a kommiszárok, ezek a fardhatatlan szervezők és agitátorok, akik munkájukkal mint a cement, összeforrasztották a vörös katonák sorait, belejű oltották a fegyelem és a hősiesség bátorság szellemét.” Ez a dicső feladat: a demokratikus hadsereg tagjainak kommunista nevelése a csapatok vasfegyelmének s hősiesség szellemének biztosítása vár Önökre. Munkájukban igyekeznek a hős szovjet kommiszárok nyomdokain haladni.

Legyenek körültekintően szigorúak azokkal szemben, akik vétjenek mernek a katonai titoktartás ellen és öröködjének fokozott éberséggel afőlött, hogy hadseregünkbe ne férközhessenek imperialista ügynökök, trockista kémek.

A honvédségben, csak úgy, mint Pártunkban, egyetlen hajszairepedésnek sem szabad lennie, amelyen behatolna soraink közé az ellenség bomlasztó munkája

Szakítsák le a gyűlölet lángját a csapatokban a népek szabadságára és függetlenségére törő háborús uszítók és trockista kémek ellen. Oktassák a bajtársakat arra, hogy a népet igazán szeretői s ügyét győzelemre vinni csak úgy lehet, ha izzó gyűlölet tölt el bennünket az ellenséggel szemben.

A továbbiakban a nacionalizmus

vészelyére hívta fel Nógrádi altábornagy a politikai tiszték figyelmét. Hangsúlyozta, hogy körültekintően ideológiai harcot kell indítaniuk a csapatoknál a nacionalizmus minden maradványa ellen.

A magyar dolgozó népet és benne demokratikus hadseregünket a szeretet és ragaszkodás elválasztja a szocializmus szálait fuzik tejszabadtónkhoz, a hatalmas Szovjetuniónhoz és a demokratikus Magyarország nagy barátjához, Sztálin generálisához. Ez ezek az erős érzések egyben a tokmérei a magyar dolgozók és a magyar honvédek igazi hazaszeretetének, akik tudják, hogy a Szovjetunió és az általa vezetett békefront a biztosítéka függetlenségünknek és szocialista jövőnknek.

A Párt és népünk által Önökre bízott munka parancsolóan megköveteli, hogy állandóan gyarapítsák elméleti és gyakorlati tudásukat, mind katonai, mind politikai téren. Használjanak fel tehát minden lehetőséget arra, hogy minél tökéletesebben elsajátítsák a sztálini haditudományt és a marxizmus-leninizmus elméletét. Csak így tudnak valóban alakulni politikai vezetőjévé válni.

Meg vagyok győződve róla, hogy érzik a felelősséget Pártunkkal és dolgozó népünkkel szemben és feladatukat a mi dicső nagy Pártunk fiához méltóan fogják megoldani, fejezte be beszédét Nógrádi Sándor altábornagy.

Az új tiszték nevében Várkonyi László tett ígéretet, arra, hogy megantitják bajtársaikat az igazi hazaszeretetre, elmélyítik a Szovjetunió iránti szeretetet, kiirtják a sovinizmus és kozmopolitizmus minden megnyilvánulását, engeszteltelen harcot folytatnak az imperialisták belső ügynökei, a trockisták, kémek és hazaárulók ellen. Az ünnepséget díszmenet zárta be.

# Jólét, béke, haladás

## 70 millió szervezei dolgozó képviselőinek jelenlétében ünnepélyesen megnyílt a Szakszervezeti Világszövetség második kongresszusa

Milánó: Szerdán délelőtt 11 órakor megnyílt Milánóban a Szakszervezeti Világszövetség második kongresszusa. 70 millió szervezett dolgozó képviselői jöttek itt össze, hogy megtárgyalják a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseit.

A Patazo del Arre hatalmas kiállító helyiségét a világkongresszuson résztvevő országok memzeti színeivel díszítették. Milánó utcáit a Világszövetség kongresszusának plakátjai díszítik.

A kongresszus tanácskozásain a világ legkötönyebb szakszervezeti vezetői vesznek részt. Itt van Kuznyecov, a szovjet szakszervezetek központi vezetőségének elnöke, Louis Saillant, a Világszövetség főtitkára és a világ legkötönyebb szakszervezeti harcosai. A népi demokráciák szakszervezeti vezetői közül itt látjuk Apró Antal vezetésével a magyar delegációt, továbbá a csehszlovák, lengyel, bolgár és román küldötteket.

A kongresszus tanácskozásait di Vittorio, az olasz szakszervezetek főtitkára, a Világszövetség ideiglenes elnöke nyitotta meg. Az olasz munkások nevében üdvözölte a kongresszust és kijelen-

tette, az olasz dolgozók büszkéik arra, hogy ezt a hatalmas világkongresszust olasz földön tartják meg. A Világszövetség a dolgozók egységéért, tartós és szilárd békéért küzd — mondta.

Ezután a megnyitó beszéd után a kongresszus elnökségének megválasztása következett. A kongresszus tíz elnököt választott. A résztvevők viharos tapsa közepette foglalták el helyüket az elnöki emelvényen a szovjet Kuznyecov, a tuniszi Szaudi, a francia LeLoap, di Vittorio, Toledano, az indiai Ridzo Matidze, a holland Broksi, a csehszlovák Kolszky, valamint Ceylon és a szabad Kína képviselője.

Az elnökség megválasztása után a mandátumvizsgáló bizottság, a napirendi bizottság és a jelölőbizottság tagjait választották meg. A mandátumvizsgáló bizottságban magyar részről Harustiyák József került be. Ezután Milánó dolgozóinak küldöttsége virágcsokrot nyújtott át az elnökségnek, a város dolgozóinak nevében pedig Cresti polgármester üdvözölte a kongresszust.

Utána Louis Saillant emelkedett szólásra és megtartotta beszámolóját. Saillant hatalmas tappsal üdvözölte a küldötteket.

### Louis Saillant főtitkár beszéde

A Szakszervezeti Világszövetség kongresszusának szerdai ülésén Louis Saillant főtitkár mondtott hosszabb beszédet. Hangzatos, hogy a kongresszus tanácskozásai teljesen szabadok lesznek és minden nemzetnek helyet adnak. Megállapította, hogy a világszövetség hű maradt az 1945-ös kongresszuson kitűzött feladatokhoz.

A világszövetség alapokmányában megállapított célokat tíz pontban foglalja össze és részletesen kitér mindegyik pontra. A Szakszervezeti Világszövetség támogatja a munkásokat minden országban szociális és ipari téren. Céljait tűzte ki, hogy leküzdje a fasizmus bármilyen formában történő jelenlétét. Valahányszor a munkásokkal szemben fasizta módszereket alkalmaztak bármely országban, a Világszövetség azonnal felemelte szavát.

A Szakszervezeti Világszövetség harcol a háborús uszítók ellen és tartós békéért küzd. Mindig felemelte a szavát az ellen, hogy a nemzetközi ellentéteket háború útján oldják meg s küzdött a háború elkerülhetetlenségének gondolata ellen. A Szakszervezeti Világszövetség jelentette a párisi békekongresszuson megerősítette a népek azon hitét, hogy a háború elkerülhető és a háborús veszély leküzdhető. Kifejezte a világszövetség hitét, hogy a népek egyesült ereje a legszilárdabb biztosíték arra, hogy a béke megőrizhető.

A Világszövetség alapokmánya értelmében támogat minden nemzetközi munkásszervezetet, mely szembeáll a háborús uszítókkal. Kérlelhetetlen harcot folytat minden reakciós tevékenység ellen és védekezik a demokratikus szabadságjogokat. A Világszövetség következtetés és kitartó munkájának eredménye, hogy sok országban a szervezett munkásság helyzete javult. Minden olyan törekvéssel szembeállt, ami a békekészítést célzó.

Támogatja a nemzetközi szakszervezeteket minden országban, tekintet nélkül a tagok fajai, felekezeti, vagy politikai hovatartozására. A mostani kongresszuson külön jelentős feladatok majd a nemzetközi szakszervezeti egység kérdésével, amely a világszövetség egyik legfontosabb jövő feladata. A tíz pont ismeretese után Saillant rámutatott arra, hogy a világszövetség tagjai mindig megkülönböztetik az építő bírálatot az olyan kritikától, amelynek egyéb célja nincs, minthogy romboló tevékenységet fejtson ki. A világszövetséget azok támadják, akik mindig

elleneségei voltak a nemzetközi munkásszervezeteknek. Az ENSZ-ben a kapitalista kormányok támadták a világszövetséget, a világszövetségben pedig azok a szervezeti vezetők, akiknek egyből céljuk sem volt, minthogy megbontsák a munkásság nemzetközi egységét. Ezzel szemben minden olyan országból támogatást és segítséget kaptak maguktól a munkásoktól, akik megértik a munkások nemzetközi együttműködésének értelmét. Az ENSZ-ben pedig mindazoktól a kormányoktól, ahol a munkásszervezetek hatalmon és ahol a kormányok az a politikája, hogy építő együttműködésben legyen a munkások szervezeteivel.

A továbbiakban a világszövetséget ért különböző reakciós támadásokkal, majd a kommunista, szovjetellenes rágalmakkal foglalkozott.

M. mondta Louis Saillant főtitkár, 70 millió szervezett dolgozó nevében jelentjük ki, büszkéik vagyunk arra, hogy tagjaink sorában van a 285 millió szovjet dolgozót tömörítő Szovjet Szakszervezeti Szövetség. Ezt a büszkeséget arra a tényre alapozzuk, hogy a szovjet szakszervezetek olyan szerepet játszanak országunkban, amelyet egyetlen szakszervezeti mozgalom sem mondhat a magáénak saját országában a mostani körülmények között. A szovjet szakszervezetek ellenőrzik és irányítják a világ legjobban szervezett szociális biztonsági rendszerét. Egyetlen szakszervezet sem tud egyik kapitalista országban sem megcsinálni megközelítőleg sem hasonló reformot felmutatni, mint amilyen hatalmas sikereket valósítottak meg a világ első szocialista államában.

A továbbiakban a szabad Kína szakszervezeti mozgalomának megerősítéséről beszélt, megállapítva, hogy szabad Kína munkásságának tíz millió gyárlak a világszövetség zászlaja alá. Ezután megköszönte a külföldi hatalmak szolgáltatásait a szabadarok egységéből tevékenységét. Beszéde további során a kongresszus a béke védelmében kifejtendő feladataival foglalkozott. Azok, akik háborúra törnek, már most is óriási profitot húznak a háborús hisztériából, amelyet ők szívnak mesterségesen. A munkásoknak azonban a háború sok szenvedést, nyomort, éhséget és halált jelent, özvegyek és árvák könnyeit.

A kapitalista monopolisták profijtájjal szemben. A harmadik világháború kibővítése esetén nem kétséges, hogy ez a háború az uszítók és megérdemelt megbüntetéséhez vezetne. — Jelentette ki emelt hangon Louis Saillant.

A világszövetség második kongresszusának fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy két veszély fenyeget: a gazdasági válság és a háború. A szervezett munkásoknak tevékeny részt kell venniük a veszedelem elhárításában. A munkások sok országban már kezükbe vették sorsuk intézését és az igazi demokrácia legmegbízhatóbb és legjobb képviselői. Az a társadalmi haladást képviselik, amely holnap diadalmaskodni fog.

— A mai körülmények között — mondotta Saillant — elsőrendű fontosságú feladat a nemzetközi munkásszervezetek egységének biztosítása. Meg vagyunk győződve, hogy ennek a nélkülözhetetlen egységnek biztosítását

### Egy hónappal a kitűzött idő előtt készül el a szolnoki rádióállomás

A Standard gyár dolgozóinak egyik brigádja a szolnoki rádióállomás szerelési munkálatainak elvégzését a tervezett 50 ezer munkára helyett 28.220 munkóra alatt való elvégzését vállalta.

DEBRECZEN 2. OLDAL 1949 VI. 30.

meg fogjuk valósítani. A világszövetség valamennyi ország dolgozóinak kölcsönös barátsága és testvéri segítsége felé vezető utat mutatja.

Végül felhívta a kongresszust, tegye magáévá a feladatokat, amelyek a világszövetség előtt állnak, hogy megvalósíthatóak a munkásszervezetek nemzetközi egységét, a tartós béke érdekében folyó küzdelem elmélyítését.

### Zászló átadás

A beszámoló beszéd után az olasz szakszervezet nevében di Vittorio nagy lelkesedés közepette átnyújtotta a világszövetség első zászlaját, amelyre a jólét, a béke, a haladás jelszavait hímezték. Ezzel a megnyitó ünnepség végéért.

Delután a bizottságok tartottak ülést, csütörtökön délelőtt pedig a hozzászólásokkal és a főtitkári jelentés vitájával folytatódik a kongresszus.

Ennek következtében a szolnoki rádióállomás, melyet eredetileg szeptember 1-én akartak üzembe helyezni, már augusztus 1-én működni fog.

### Az amerikai imperialisták nácikat exportálnak Délamerikába

A buenos airesi kikötőbe nemrég befutott egy amerikai katonai szállítóhajó. A hajón 804 külföldi érkezett. Az amerikai tisztok kijelentései szerint úgynevezett „menekült személyek”, akiket Európából szállítottak Amerikába. A buenos airesi lakosság azonban két érdekelt sajtóságot vett észre ezeknél a „menekült” személyeknél: a németekre legjelzetes külsőt és azt, hogy hitleri karlendítéssel üdvözölték egymást. A csoport élén Henchlon Vilma hercegnő haladt hivvel. Ha valamilyen okból nem sikerült volt náciakat „menekült személyek” képeben tömegesen Délamerikába juttatni, az Egyesült Államok külpolitikai és katonai hatóságai megtalálják a módját annak, hogy a volt náciak egyenként juthassanak el a dél-amerikai országokba. Így pl. nemrégben érkezett oda Wiedemann, aki éveken át volt az északamerikai nemzeti kényszeroldalt tiszt. Mussolini egyik fia, Vittorio Mussolini már régen megtelepedett Argentínában. — Nemrégben érkezett oda Scorza, az olasz fasizta párt volt főtitkára, Grandi volt fasizta külügyminiszter és velük sok száz más volt háborús bűnös.

Az eljáta „bevándorló” beözönlése most már fenyegető méreteket kezd ölteni. Ezért a had-

viseltek braziliai nemzeti szövetsége tiltakozott a kormánytól az ellen, hogy nagyszámúan érkeznek Brazíliába volt hitleristák, köztük kimondottan háborús bűnösök. Egy argentin lap megállapítja, hogy Argentínában is van fasizta szervezet, mely a kormány pártfogását élvezi és már több mint százezer tagot számlál.

Az amerikai háborús uszítók jövő háborús kalandjaikra Délamerikát hátróznának és ágyú-töltelék tartaléknak tekintik. Ezért gyűjtik itt össze a Szovjetunió, a népi demokráciák és általában a demokratikus mozgalom megrögzött ellenségeit. Az amerikai imperialisták arra számítanak, hogy maguk érdekében felhasználhatják ezeket a nemzetközi gyilkosokat.

A háborús uszítók tervei és ezek megvalósítása között azonban óriási a távolság. Mint Pablo Naruda, a jelenleg Moszkvában tartózkodó ismert chilei költő kijelentette: az öntudatra ébredt fémek szolidaritása, a demokratikus szervezetek tevékenysége, valamint népeink hatalmas szeretete a Szovjetunió iránt, óriási gátat jelent azokkal a törekvésekkel szemben, melyek háborúba akarják sodorni Délamerikát szovjet testvéreink ellen.

### A demokratikus görög kormány halála a népi demokráciáknak

A szabad görög rádió jelenté: Petrosz Cokalisz, az illegális demokratikus kormány nevelőügyi minisztere a népi demokráciákban élő görög gyermekek ügyével foglalkozva a következőket mondta: A demokratikus görög kormány elsősorban halálát lejezi ki nemcsak a szülők, hanem az egész harcoló görög nép részéről a népi demokráciáknak, Albánia, Bulgária, Magyarország, Lengyelország és Csehszlovákia népi kormányai és szervezetei iránt azért, amit tettek és tesznek a görög gyermekekért.

A demokratikus kormány megállapítja, hogy minegy 18 ezer görög gyermeknek nemcsak kényelmes és civilizált életet teremtetek, amilyent mindeddig nem ismertek a görög munkások és parasztek gyermekei, hanem ugyanakkor biztosították számukra az iskolai később a szakoktatást, sőt felsőbb tanulmányok előfeltételeit is. A népi demokráciákban élő görög gyermekek többsége odahaza még mindig óriási nyomorban él. A demokratikus Görögország sohasem felejteti el, mivel tartozik a népi demokráciáknak.

### A hideg június

Minden jel arra mutat, hogy lassan véget érünk a hosszantartó júniusi „fagyhullámnak” és visszatér hozzánk a nyár. Érdekesség volt tekinteni az elmúlt hideg időszak hőmérsékleti statisztikáját.

A leghidegebb nap június 25-én, most szombaton volt. Ezen a napon reggel a talaj menten mindössze 1 fokot Szombathelyen és Sopronban 2 fokot mutatott a hőmérő de nem tartalmazott hanem normális magaságban mérve sem ment feljebb 5 fokra. Ez volt a hideg-rekord. Országosan a leghűvösebb nap június 13-án volt, amikor Nyíregyházán csak 13 fokot ért el a hőmérő és az egész Általán nem ment feljebb 14 fokra. Érdekesség, hogy ezután; Törkeve volt az ország leghidegebb pontja, míg egybeként a sokéves átlag szerint júniusban Sopron és Kőszeg vidékén, az Alpok magyarcseréjén, nyulványzi körül volt a leghűvösebb. A legmelegebb vidék júniusban rendszerint Bécs környékén, ebben a hónapban azonban általában Budapest volt a legmelegebb és a hőség-rekordot is itt értük el. Június 10-én 34 fok meleg volt.

Az ilyen júniusi hideghullámok nem számítanak egészen ritkának, hiszen Magyarországon 1918-ban ugyanezekben a napokban június 24 — 26-án 8 fok „meleg” volt 1920-ban pedig június 3-án plusz 3 fokot mutatott a hőmérő. A sokéves tapasztalat alapján azonban remélhető, hogy a hosszán elhúzódó hűvös idő után a nyári meleg is legalább ilyen sokáig beleyulni az őszbe.

### Összefoglalás

#### Jó termés

A demokratikus kormányzat a múlt év őszén és ez év tavaszán összesen 17 millió forint szántási hitelt, 4,8 millió forint vetőmagkölcst, több mint 2 millió forint műtrágyahitelt, 4,5 millió forint traktor és cséplőgépjavitási hitelt bocsátott a dolgozó parasztság, valamint a szövetkezetek rendelkezésére. A szerződéses alapon termelő szövetkezeti csoportok, valamint kis- és középarasztek a különböző magtermelő NV-k útján összesen mintegy 140—150 millió forint előleget kapnak a kormányzattól.

Az idei jótermés a dolgozó parasztek munkáján, a kormányzat támogatásán a jó minőségű nemesített vetőmagon, a műtrágyák fokozott használatán túlmenően a géppálmások szervezeti és jó munkájának eredménye.

Végül fokozottan már most megállapíthatjuk, hogy a jó termés a munkásság és a parasztság összefogásának köszönhető. Az ipari munkásság sietett a parasztság segítségére a géppálmások tervszerű felállításával, a mezőgazdasági munkák gyors és jó elvégzésében is.

### Ratkó Anna népjóléti miniszter:

„Védőnőképző intézetek ma már a demokrácia komoly nevelő- és érzékszervi eszközei.”

Szeged, Ratkó Anna népjóléti miniszter bensőséges ünnepség keretében iktatta be dr. Piroksát, a Pólió-csoporthoz éremnyelést a szegedi áll. védőnőképző intézet igazgatói állásába.

A népjóléti miniszter ünnepi beszédében hangsúlyozta, politikai és gazdasági eredmények lettek lehetségesek, hogy alapjában va tozott meg a védőnői munkájának tartalma is. Népi demokráciánkban nem csak az orvosi tudást, hanem a dolgozó nép gyermekei közül kerülnek ki azok, akik a dolgozó egészségnek örököse. A védőnőképző intézetek ma már a demokrácia komoly nevelőintézményei, amelyek öntudatos, haladékos, határozatos, szakképzettséggel rendelkező, jó szakképzettséggel rendelkező és jó munkát végző, a háttérben álló egészségügyi szintra, munkáinak köszönhetően.

### LEGÜJABB

A francia kommunista párt bizottság, erősen tiltakozott Jean Lejeune-nek a brezsnevai ellenállási mozgalom vezetőjének, a kommunista párt központi bizottsága úgjanak letartóztatása ellen. A párisi ügyészség vád alá helyezte Eugen Herff-t a GGT párisi és páris-környéki szervezeteinek főtitkárát, olyan vádak alapján, amelyek a múlt év őszén lefolyt bányászstrájk alkalmával kiadott röpcedulák miatt emelték ellene. Vádat emelt az ügyészség André Creibn, az Humanité szerkesztője ellen egy olyan cikke miatt, amelyben a Kormány háborús politikáját támadta. Ezek a hírek nagy felháborodást keltettek a párisi dolgozók körében.

Az Humanité „megálljt” kiáltott az elnyomásnak” címen vezércikkében foglalkozik a letartóztatásokkal, valamint Cachin-nek a nemzetgyűlés nemzeti bizottsága elé idézésével. Az ellenállási mozgalomnak ezeket a híreit, a munkásság ály harcosait, a béke és nemzetközi függetlenség védelmezőit a francia kormány meghurcolja, ugyanakkor azonban szabadon engedi az árulókat — a németekkel együttműködőket — Ezek a perbefogások nem elsősorban a jelenségek, hanem szervezettel szemben az amerikai imperialisták kiszolgáló, a munkásszervezetek, a demokráciát és a szocializmust gyűlölkörmény politikájának. Egyetlen becsüle és demokrácia sincs, akik ezek a jelenségek ne háborítanak fel. Thorez nemzeti jogának felfüggesztésével kapcsolatos nemzetgyűlési vitá alkalmával kiderült, hogy a németek fellépése gátat tud emelni az elnyomásnak. Minden közlésszerű érzelmű franciának kötelessége a béke és Franciaország függetlensége érdekében mindent elkövetni, hogy megvédje a nép érdekeiért küzdőket a kormány elnyomásától, fejezi be cikkét az Humanité.

# Kigyúl a fény Földesen

## Egy hajdúmegyei község a fejlődés útján

Autobusz dögöl velünk a Debrecenről 34 kilométerre fekvő Földesre, a fejlődő és haladó hajdúmegyei községre. A varmegye székhelyén dolgozó földesiek jóformán ez az egyetlen közlekedési eszköze. Vasútállomása nincsen a községnek. Öt kilométerre van a legközelebbi vasútállomás, Sápón. A kabai már tizenhárom kilométerre van. A nemzetközi, Nagyvárad felé vezető vasútvonalat Földesen akarták keresztül vezetni annak idején. De a „jó öregek” ezt nem engedték. „Kétféle szeli a földemet... Megjött a csikóm a gőzöstől... Eddig is szekéren jartunk, meg lóhaton... Az öregeknek is jó volt így, nekünk is jó lesz úgy, ahogy van... A mi nagyapánk a varmegye régi székhelyére: Nagyállóra is székeden, meg lóhaton jartak, az pedig már jó messze volt... Nem kell a vasút...” — mondták a község rövidlátó, haladni nem akaró „hangadói”. Így aztán minden maradt a régieben s vasút sem lett, holott már a vasúti sínek helyét is kezdtek feltölteni a község déli részén. A község egyik földesura, a dúsgazdag Bégán, megjött a vasúttal: az ő érdekében dolgozó cselédei ott hagyják őt, elmennek vasútnak. Ő is azon volt a maradi földesi kulákokkal együtt, hogy a vasúti sínek ne vezessék keresztül Földesen.

Több mint száz hoidat osztottak ki 1915-ben. Sok nincstelen földművelő paraszti jutott 14 hónapi kárpót megfizésük után magának és családjának. Ma már a jövőt a szövetkezekben látják.

A község tízezer katasztrális hoid területéhez képest sűrű a népesség. Nagyon kelendő ide a belterjes gazdálkodás terméyeinek feldolgozása egy konzervgyár. Sokat hulltana a fejlődő község életszfervonáin.

Az autóbusból kiszállva, az első, ami szemünkbe ölik, Földesen is folyik az alkotó munka: új kútakat fúrnak az MNDK-székhez elért. Ha ez készen lesz, a hét év óta elhanyagolt kerek kútakat fogják megjavítani. Ezenkívül az ötéves terv során három új ártézi kútakat fúrnak. A falu dolgozó népének ivóvízzel való ellátása a község népi dolgozó vezetői elsőrendű céljuknak tekintik.

A piac-terén a szabadságharc százéves évfordulójának emlékére felállított győztes szabadságharczó büszkén hirdeti a földesi dolgozó nép szabadság-akaratát. Környékén a tér újképp és megcsiszult. A piacot áthelyezték a volt híd-szövetkezet udvarára. Vásár-csarnokot építenek és rendeznek be, nem kell már a szűk n-szárnban, hóban, fagyban a szabadban árulni a község termékeit. A Piac-teret is befásítják. Ma még kopar a ter, de ősszel megindul itt is a nagyarányú fásítás. Valóságos liget lesz a ter. Miskolcban is szivigye a község vezetői számára a nagyarányú fásítás. Mintegy tízezer facsemetét akarnak elültetni az őszel. A „Völgyháza”-t, ezt a gyomos, földhódzás, libalegőnek sem alkalmas hepe-hupás, több mint nyolcvanholdas területet befásítják.

Tervbevételek, hogy a községnek ezen a részen, ahol még járdák nincsen, betonjárdát építenek. — Klépfűk a temetőhöz vezető utat is, ezen bizony eddig tengelyig erő szárn közlekedtek a földesiek.

No, de lássuk most, már: hogyan emlékeznek fel a község lakosai a szövetkezetek útján.

Januárban egyesült a Népszövetkezet a földművelőszövetkezet s így összeolvadva igen jól működik és érdekes munkát fejt ki. Három fűszertülete és terménykereskedése van a szövetkezetnek. Bekapcsolódott a hírtől baronfi felvásárlásába is s meg-szintezte a földesi dolgozó pa-

raszok és parasztszervezetek ki-uzsorázását. Jó munkát végez a szövetkezet a szerződéses híz-lás terén is. Négyezer hízó van lekötvé november 30-ig történő szállításra.

Bizonyítja a földművelőszövetke-zet vezetőinek jó munkáját az is, hogy a múlt hónap folyamán százhuszonhétézer forint havi for-galmat bonyolítottak le.

A földművelőszövetkezet mellett működik egy önálló tejszövetke-zet, Naponta több mint kétezer liter tejet szállítanak be a köz-ség dolgozó parasztaival és parasz-asszonyaival, leányai. Egész Buda-pestig szállítanak vajot és tej-szín!

Földes évtizedek óta híres a sertés-híz-lásáról. Nemcsak Haj-dú megye többi községében, de a környező varmegyékben is ismerik a földesi szilona híre-nevét. Büszkének is erre a földesiek. S igyekeznek azon, hogy a sertés-híz-lási versenyben — melyben Földes jelenleg a második helyen áll — az első helyre kerüljenek.

A szombati képviselőtestületi ülésen megtárgyalták a község

jövővi költségvetését. Szülőtt-hon, egészséghez, napközi otthon felállítására szerepel első helyen a költségvetésben. A három új ár-tézi kút fűrésására százhuszezer for-intot ruháztak be. Hatvan ezer forint fordítanak betonjárdá építésére.

Kitörő örömmel fogadták ezen az ülésen a villany bevezetését, melyre a költségvetésben száz-nyolcvan ezer forint összeget irá-nyoztak elő. A község dolgozó végre elértek régi vágyukat, meg-kapják a villanyt.

Kigyúl a fény Földesen is. A szocialista kultúra jegyében tan-ulhatnak, művelődhetnek villany-fény mellett a tudást szomjazó, művelődni és felemelkedni vágyó földesi dolgozó parasztszok.

Aranyszóke hullámzó búzateng-ger, deréki erő kukorica- és n-praforgótlak mutatják a föld-esi parasztszok kitűnő és eredmé-nyes munkáját, becsületes szor-galmát. Bizonyítás: látjuk itt ebben a községben annak, hogy a föld azé, aki az. Valójában meg is műveli. Bizón tekintenek a föld-esiek az aratás elébe.

## Kisorsolták az új munkásbíróság tagjait

A debreceni törvényszék kül-lön tanácsának, az úgynevezett munkásbíróságának tagjai hat-hat hónapi kárpót megfizésük után. — Igy most jart le az eddigi munkásbíróság megbízatása, helyükbe újakat sorsoltak ki a debreceni tábla illetékességi területén levő nagyüzemek dolgozó közül. Az új munkásbíróság: Győri Gábor (Debrecen pályaudvar), Tivadar János (Ózdi Vas- és Acélgvár), Kerékgyártó István (Debreceni Gépi Fermentáló), Nádu-vari Miklós (MÁVAG, Diógyőr).

Elsőszöben kerül a munkásbíróság tanácsa tagjai közé Kér-ékgyártó István személyében. — A munkásbíróság póttagjai: Zem-bori István (MÁVAG, Diógyőr), Kiss István (Debreceni pályaud- var). Az új összetételben a munkásbíróság bizonyára epp olyan erővel torolja meg a népi demo-krácia gazdasági érdekeit veszé-lyeztető büncselekményeit, mint a mostanáig működött munkás-bíróság tagok, akik hivatásuknak és a beletük helyezett bizalomnak maradéktalanul megfelelek.

## Fát irtott a kulák, két hónapra ítélték

A debreceni törvényszék uzso-raegyesbírója szerdán O. Szabó Péter hajdúbörzöményi 34 holdas kulákot két hónapi fogházra, mellékbüntetésenként 3 évi politi-ikai és hivatali jogvesztésre és 500 forint pénzbüntetés megfizé-

tésére ítélt, mert tizenhat akác-fát engedély nélkül kivágott. Takács György tulcpi gazdát egy akácfa engedély nélküli ki-vágása miatt 200 forint pénzbün-tetésre ítélt.

## A gyerekek

Irta: ILLES BELA  
— A gyerekek... A gyerekekről nem szabad megfeledkezni! A gyerekek ártatlanok — mondta im-már harmadszor, vagy negyedszer a budapesti asszony.  
Négyen ülünk egy lembergí ká-véházban — meglehetősen vegyes társaság. Egy kubáni kozák ezre-des, aki Tarnopol alatt egy roham alkalommal négy golyót kapott, de most már lábadozik és délutanon-ként kijár a kórházból. A budapesti asszony: egy bankár felesége, akit a tarnopoli internátóborból szabadítottunk ki. Hogy kissé ma-gához jött, már kokettál is. Főleg a kubáni ezredessel, aki azonban olyan „barbár”, hogy nem veszi észre, milyen hatást tett az asszonyra. A harmadik, egy idősebb norvég úr, a volt bergeni alpol-gármester, aki a krakkói internátó-torból menekült át hozzánk. En vagyok a társaság negyedik tagja.  
— A gyerekek! — ismétli a budapesti asszony.  
Időnként, nem is nagyon messzi-ről ágyúörgés hallik. Az asszonyt, sőt a norvégét sem zavarja az a melódia nélküli zene. Valahogy úgy érzik, hogy ez érdekesebb, romantikusabb teszi beszélgeté-süket. Csak az ezredes és én in-tünk néha egymágnak: mi tudjuk milyen hatóságos ez a muzika.  
— A gyerekek — veszi át most a szót az öreg norvég. — Igaza van asszonyom, nem szabad meg-feledkezni a német gyerekekről. Onnek dicsőségére válik, hogy ilyen jó szíve van. Mi norvégek 1919-ben, az első világháború be-

fejezése után is gondoltunk a né-met gyerekekre. Mint önk bizonyára tudják, az első világháború befejezése után rettenetes éhség volt Németországban és a kis Nor-végia kettőszáz ezer neme: gyer-meket hívott meg vendégül. Két-tőszáz ezer német gyermeket men-tettünk meg az éhhaláltól! A mi családunknál két német gyere-ket kaptunk. Amikor hozzám kerültek: száználmas csontvázak. Egy év mul-ta: vagyúrók. Az egyik: Hans, — egykorú volt unokahúgommal, Karinával. A két gyermek egymásba szereltek. Örök húseget esküdtek egymásnak. Hans csinos fiú volt, Karina pedig a norvég szépségide-ál: hőtér és piros arc, száma-szóke haj. Hans kimondhatatlanul boldogtalan volt, amikor haza kel-lett mennie Németországba. Még esztendőnkön át levelezett Karina-val. Házasságról is szó esett köz-tük. Aztán hogy-hogy nem, a le-vezetés megszakadt. A mi Han-sunk megöszült. Úgy tudom elég csinos hozományt kapott.

Amikor a háború kitört, a mi Hansunk jócskán túljárt a harmi-con, de azért már az első nap be- vonult. Pár napot Lengyelország-ban töltött, majd hónapokon át a háországban volt, valahol Kieftől északra. Egy koratavaszi este (ezredével és még néhány ezred-del) muzsikázó nélkül virág es búcsúztatás nélkül, hajóra rakták. A hajók nekivágtak a sötét ten-gernek. Csillagtalan éjszaka volt.  
— Angliának megünk — sui-tozták egymás között a német ka-tonák. Jaj neked, Anglia!  
Hosszú vita folyt köztük arról, hogy milyen holmit a legcélsze-rűbb zsákmányolni, mit érdemes

## Megvédjük a békét! Békenagygyűlésen tiltakozott az egyetemi ifjúság az imperialisták háborus uszítása ellen és tüntetett a béke mellett

Hatalmas tömeg gyűlt össze szerda délután a Központi Egye-tem aulájában, az egyetemi mun-kások, professzorok és hallgatók közös békenagygyűlésére. Meg-nyitástul az Egyetemi Dolgozók Dalkara a Köztársasági indulót érekelte, majd Kettesy Aladár, az egyetem rektora tartott meg-nyitó beszédet. Hangsúlyozta, hogy ezen a gyűlésen kemény állást kell foglalni az imperia-listák háborus politikája ellen és határozotlan sikkra kell szállni a béke megvédésére. Nem kétséges, hogy a Szovjetunió vezette béke-láborak ez sikerülmi fog és az egyetemi békegyűlés is lanesz-me a béke erőinek az imperializ-mus ellen vívott harcában.

Kettesy rektor beszédét a hall-gatók lelkes tapsal fogadta. Különösen akkor csapott magas-ra a lelkesedés, amikor a dísz-elnöki emelvényen egymás mel-let foglalt helyet a professzor, egyetemi munkás és diák.

A taps elcsendesedésevel Kiss Ferenc népi kollegista József Attila: „Fiatal életék indulója” című versét szavalta, majd a békegyűlés szónoka, dr. Kesziyüs Lóránd egyetemi tanár emelke-dett szóásra:

— Népi demokraciánk választási eredményei hatalmas pofon-csapást jelentettek az imperialistáknak — mondta — és felfo-koztak irántunk gyűlöletüket. Azonban a béke erői hatalmasak és ez az imperializmus csődjét jelentik. A mi oldalunkon van az igazság és az erő, és ezt a ket tenyezőt a Szovjetunió egyesíti. Az osztatlan béke alapja a Szov-jetunió. Régen és most is, és a mi békepolitikánk szorosán össze-függ a Szovjetunióval. A mi utunk a béke útja, melyet Sztá-lin generalisszimusz jelölt ki és amely útton tanítványa, Rákosi Málvas vezető népiunket. Ebből pedig az következik, hogy ha-zánk nem rés hanem erős há-tya a békefronton — fejezte be beszédét Kesziyüs Lóránd pro-fesszor, mely után a hallgatók felállva percekig hangosan élte-le a békeüzenet, a Szovjetuniót és nagy vezérét, Sztálint.

A hozzászólásokban a hallgató-ság hitet tett a béke ügye mel-lett. Hozzászólók voltak: Vályi Nagy Tibor, Kardos Pál, Rózsa Gyula egyetemi munkás, dr. Ju-

hász Géza egyetemi tanár, Mol-nár György egyetemi hallgató, Buglyó Gáborné, Kónya Sándor a pedagógiai főiskola hallgatója és Pálfi Sándor egyetemi mun-kás, aki határozati javaslatot ol-vasolt fel, melyben a nagygyűlés állást foglalt a haladó erők mel-lett a béke érdekében, az imperi-alizmus ellen. A határozati ja-vaslatot a nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el és intéz-kedtek, hogy azt lávratilag a kormányhoz eljuttassák.  
Befejezésül egy ismeretlen köl-tő „Lázadó” című versét szava-lta Kiss Ferenc, majd az Egye-temi Dolgozók Dalköre elrekel-te az Internacionálét.

## Puskin emlékest

A M. K. O. Sz. debreceni igaz-ságügyi szervezeti bizottsá-gának kulturgárdája június 25-én beasoséges es magasszínvonalú Puskin emlékestet rendezett. A szepen feldíszített terem zsüfo-lasig megtelt hallgatósággal. A színpad drapériáján a nagy köl-to egyik legszebb versének sora hirdette: „Népem szívébe zárt, ott folytatódik életem”. Puskin a világ minden szabadságszeré-jepe szívébe zárt, amint 130 év után emlékkünnepélyei bizo-nyítják.

Dr. Farkas Sándor népbírósá-gi tanácselnök, a szakszerveze-ti Bizottság elnöke megnyitja-ban megemlékezett Puskiáról, a világirodalom egyik legnagyobb költőjéről, aki realizmusával új utat mutatott a költészetben. Puskinról a forradalmárról, aki szemébe merie vágni a „minden-ható” cárnak, hogy ha forradá-lom törne ki, úgy az ott találó-át a forradalmár barátai köztől, — Puskinról az emberről, aki cá-ri elnyomás és a feudálizmus igája alatt nyögő korszakban már látta a társadalom fejlődé-sének útját a népek szabadsá-gának előjövő hajnalát.

Az emlékesztést dr. Cséka Eryin íteletáblai titkár mondta, végigkísérte Puskin életét gyer-mekkorától, küzdelmeit a cári intrikák és meggyalázások ellen, munkásságát, tragikus halálát, Beszél azokról a hatásokról, melyeket Puskin életével, forradal-miságával, költészetével korára és a későbbi korra gyakorolt.

Mely hatást keltő két előadást hatatosan festették alá a kultúr-csoport házi zenekarának száma-j és Puskin két gyönyörű verse, melyet Geller Jánosné és Bujdó István segédhivatali tisztvisé-lők szavaltak.

Az emlékesztést Diószegi Ferenc területi titkár zárta be. Zárószá-vaiban kiemelte, hogy a Puskin által követelt népek szabadsá-ga részben valóra vált s ezt és a mi szabadságunkat is a Szovjetunió-nak és annak bölcs Vezérének köszönhetjük.

JEGYZÉKET Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsi-linszky utca 1. Bika-bérlház.

**MOZIK mai műsora:**  
**APOLLÓ**  
A következő napokon is! 5, 7, 9, órák.  
Lengyel filmgyártás remekét ellen-szomján harcol 6 hónapig az  
**Égő város**  
**METEOR**  
Vasárnapig bezárolag!  
Minden idők legnagyobb küzdő-mének letelekzetialitón izgalmas filmtörténete:  
**Harmadik csapás**  
Előadati 4, 6, 8 órák  
**VIGSZINHÁZ**  
Július 21-ig nyári szünetet tart.

# Tíz élmunkás új lakásba költözik...

## Atadták a Baranyai-utcai élmunkásházakat

Kedden este bensőséges házi ünnepség keretében adták át rendezésüknek a Baranyai utcán megépült tíz élmunkásházat.

Derűs képet mutat a volt Pavillon-laktanya mellett elterülő új lakónegyed. Előtérben a hatalmas épülő bérházak, odébb az új bérházak helyén a megindult munka nyomain. Mögöttük tíz frissen festett csillogóan új ház: az élmunkásházak. Vidáman lengtet a szél rajtuk a nemzeti színeket, a vörös zászlócskákat. A házak előtti téren a beköltöző élmunkások családtagjaikkal, az építők munkásokkal, az ünnepségre meghívottak.

Gergely Viktor, a szakszervezet szakmaközi titkára beszél először. Szavait boldog és szerény mosollyal hallgatják a lakáshoz juttatott élmunkások. Róluk beszél Gergely Viktor, arról, hogy az élmunkások példamutató jó munkájának köszönhető a hároméves terv közeli sikeres végrehajtása és az, hogy megteremtették alapjait az induló hatalmas átvesztés tervünknek. Aztán Gergely Viktor szavai nyomán arra gondolnak a beköltöző élmunkások: a Szovjetunió adja meg a lehetőséget békés, termelő munkának akkor, amikor a dicsőséges Vörös Hadsereg felszabadított bennünket s azóta is mindegyre példaként szolgál szocialista fejlődésünknek és minden segítségét megad. A beszéd hall-

gatása közben az új házakra töved a szemük és a maguk életében is beigazolódnak látják a szónok szavait: Ma itt minden a dolgozók érdekében történik.

Felcsattan a taps így sokszor Gergely Viktor beszéde közben és akkor is hálásan verődnek össze a tenyerek, amikor a tíz élmunkásház építésében résztvevő dolgozókról esik szó, a Magasépítési NV építők munkásairól, akik tálban, fagyban, esőben, hóban dolgoztak az építkezésnél, hogy munkástársaik egészséges, modern, kényelmes lakáshoz jussanak.

A Magyar Dolgozók Pártja nevében Barbay Kálmán, a városi pártszervezet főmunkásegyetemes vezetője mond beszédet. „A munkásság a multban is épített palotákat, de oda csak az urak költöztek be, a dolgozókat elnyomták szűk odúkba, pincelakásokba kényszerítették.” A tíz ház ekesszólóan bizonyítja, hogy ma mindez megváltozott s amint Barbay Kálmán mondja: azt az értékéből, amit a munkás termel, a dolgozók állama ezer juttatásban adja vissza nekik. Most lakás formájában, tegnap napközi otthonban, holnap abban, hogy a gyermeke ingyen tanul, holnapután oly módon, hogy nyaralni, üdülni viszi.

A lakáshoz juttatott élmunkások nevében Grebur Ferenc, a Vagongyár népszerű élmunkása

beszél. Közvetlen szavakkal mond köszönetet a népi demokrácia kormányának az új lakásért. Felszabadult nevetés követi egy mondatát: „No, most aztán már nem bánj bennünket a reakciós háziúr, hogy rossz helyre teitük a kerékpárunkat, vagy mert kiterítettük a kimosott fehérműt!”

Dalekora János, a „házigazda”, a Közületi Ingatlanok Központja debreceni kirendeltségének vezetője köszönti az új lakókat és sok boldogságot, szerencsét kíván az élmunkásoknak az új lakásban.

Bihari Szabó Lászlóné, dohánygyári élmunkásné, országgyűlési képviselőnk az Élmunkás-Kör üdvözlét hozza, aztán László András a Magasépítési NV dolgozóit nevében mondja el, milyen örömmel végezték az építők munkáját.

Ezzel vége is a kis ünnepségnek. Az új lakók, a vendégek végigjárják a takaros házakat: mindannyian két nagy, egészséges, világos szoba, mellette a konyha és odébb a fürdőszoba. A nagy szövetet költő, Majakovszkij verse jut eszükbe, amint a beköltöző élmunkások vidám, tervezgető tekintetét nézzük, ahogy számbaveszik az új lakást. „Ivan Kozirev vasöntő elbeszélése arról, hogyan költözött új lakásba.” Debrecenben tíz Ivan Kozirev most új lakásba költözik...

## DEBRECZEN 3. OLDAL 1949. VI. 30.

traktoristának pl. 4,2 hektár felosztása a normája. A természetmunkáshoz előír. terv túlteljesítése esetén a traktorista a kolhozól kiegészítő jutalomban részesül, amely munkacsoportegységként 3 kg búza. A pénzbeli jutásokat a gép- és traktorállomás fizeti ki. Egy munkanap alatt több munkanap egységeket lehet elvégezni.

Arra a kérdésre, hogy mennyit keres, mekkora a családja, milyen a háztartása, Rubcov így válaszolt:

Az elmúlt évben 30 mázsa búzát és rozst, 3,5 mázsa napraforgót, 13 mázsa burgonyát, 3 mázsa sárgadinnyét, sok cukrot és egyéb élelmiszert, továbbá jó munkateredményeimért a premiumok együttes hátréva ezer rubelt kaptam. Legidősebb fiam a házáért vívott harcban esett el, másik fiam az építészeti főiskolán tanul, egyik leányom a voronyezsi orvosi főiskola hallgatója, a másik még középiskolába jár, Gyermekemnek Voronyezsben való taníttatása egyáltalán nem okoz nehézséget. Azonkívül, hogy jó fizetést kapok a kolhozban és a traktorállomáson, 3 szobás saját házam, továbbá kertem, gyümölcsösöm, tehenem, két sertésem, 11 juhom van. Baromfiállományom

is igen jelentős. Főiskolás fiam és leányom kitűnő tanulmányi eredményelért állami ösztöndíjat kap.

Megkérdezte a küldöttség egyik tagja Rubcov 61. milyen eredményekért kapta a szocialista munka hőse címet, Rubcov az felelt: Azért a magas terméseredményért, amelyet 1947-ben elértem. Akkor 171 hektáryi területen átlag 22,5 mázsa őszi búzát, 120 hektáryi területen pedig 24-30 mázsa tavaszi búzát arattak hektáronként.

Humanitika, a kolhoz elnöke a magyar parasztlakó kérdéseire felelve emondotta, hogy abban, hogy a kolhoz jómódú lett, igen nagy szerepe van a gép- és traktorállomás által nyújtott segítségnek. 1948-ban a rendkívüli szárazság ellenére hektáronként 14 mázsa gabona és 320 mázsa cukorrépa termés érték el.

Az idén bár régen nem volt eső, még nagyobb terméseredményekre számíthatnak. A kolhoz bevezette a füves veleszorgó rendszert és ez aszályos években is jó terméseredményeket biztosít.

A küldöttek egy csoportja az alatt közelebből megnézték egy traktort, Tóth László és Vaszil Iszivan felszállt rá és elindított a motort. Megindult a hatalmas traktor két ötös vontatókéivel és széles mélyen felszállt földsvot hagyott maga mögött.

## IREK A MEGYÉBOL

### KÖZSÉGI KENYÉRGYÁR BŐSZÖRMÉNYBEN

Hajdúszörmény város a debreceni példát követve községi kenyérgyár, sütőmű és tesztgyártó üzem létesítését határozta el. Az üzem községi vállalat lesz, a város csupán a felügyeletet látja el. A községi vállalat szabályrendeletét jóváhagyta Hajdúvármegye kisgyűlése.

### NEP-FÜRDŐ ÉS GYERMEK-JÁTSZÓTER NÁNÁSON

Hajdúnánás város képviselőtestülete népfürdőt és három gyermekjátsszót kíván létesíteni a város területén. A valóban közérdekű, szociális irányú létesítményekhez hozzájárul a vármegye kisgyűlése is.

### KIBŐVÜL A NÁNÁSI SZÜLŐOTTHON

Hajdúnánás a szülőotthon mellett van a járványkórház épülete. Közegészségügyi szempontból a két épület közelsége kifogás alá esik. Ezért Hajdúnánás képviselőtestülete úgy döntött, hogy a nagyobb közegészségügyi jelentőségű intézményhez, a szülőotthonhoz csatolják a járványkórház épületét is. A szülőotthon hímzőtörténe kibővítéséhez hozzájárulást adta a vármegye kisgyűlése.

### NEMIBETEGGONDOZÓ HAJDUNÁNÁSON

Hajdúnánás a közelmúltban kezdte el működését a nemibeteg gondozó. A városnak hozzájárulást kell adnia a nemibeteg gondozó dologi kiadásaihoz, ezt a hozzájárulást most a vármegyei kisgyűléstől is jóváhagyottan 3500 forintban állapította meg Hajdúnánás képviselőtestülete.

### NAPKÖZIS ÓVODA VÁMOSPERCSEN

Vámospercsen képviselőtestülete elhatározta, hogy az eddigi állandó gyermekmenedékházat napközi otthonos óvodává alakítja át. A megyei kisgyűlés jóváhagyta a határozatot.

### VÁGÓHELY JOZSAN

Józsa község 18.000 forintos költséggel vágóhídat kíván létesíteni. Az összeget a földművelésügyi minisztériumtól államsegély formájában kérték meg. A megyei kisgyűlés úgy döntött, hogy Józsa szükségleteit egy 7000 forintos keretben épülő vágóhely is kielégíti.

### MÉLYFURASOS KUT FÖLDESEN

Földes község költségvetésében egy 10.000 forintos tétel szerepel, amelyet az „Áldozatkészség-kutja” elnevezésű kút kiképzésére akartak eredetileg fordítani. A község képviselőtestülete most

úgy határozott, hogy inkább egy mélyfúrásos kutat létesítsenek. Így is hagyta jóvá döntésüket a megye kisgyűlése.

### KOCSI HAJDUHADHÁZNAK

Hajdúhadház község meglévő kocsiját 2300 forintért kijavíttatja, 2400 forintot fordít új kocsik megvételére és 1200 forintot új löszerszámokat vásárol. A község határozatához hozzájárult a megye kisgyűlése.

### KIJAVITJAK A KABA EPOSZ-HÁZAT

Kaba község költségvetésében 10.000 forint felhasználatlanul maradt, ebből az összegből kijavíttatják az EPOSZ-házat 7000 forintos költséggel, a fennmaradó pénzt felhasználásával két jobb lóra cserélik ki a község két lovat.

### ÚJ ÁLLATORVÓ NÁDUDVARON

A vármegyei kisgyűlés tudomásul vette Bernát Ernő nádudvari állatorvos oklevelének kiadását.

### Leleszen készül a világitfűségi találkozó, a lengyel és bolgár ifjúság

A népi demokrácia ifjúsága nagy lelkesedéssel készülődik az augusztusi világitfűségi találkozóra.

A bolgár ifjúsági népiszövetség a kongresszusra 25. a találkozóra pedig 250 delegáltat küld.

A lengyel ifjúság hatalmas kulturális sportmórral készül a találkozóra. A sportversenyeken résztvevők számára két hónapos előkészítő tábort állítottak fel.

Mindkét ország fiataljai lázas izgalommal várják a találkozó nagy napját, amely jelentős fejtelet lesz a világ haladó erői békéért folytatott küzdelmének.

### Rendület készül a hamis képek ellen

Nagyon sok értéktelen hamis festmény van még ma is forgalomban. Főként zugkereskedők és ügynökök árasztják el a piacot ezekkel a giccselkkel.

A belkereskedelmi minisztériumban most rendeltetve készül, amely szerint revizió alá kerül minden kép és műkereskedői iparjogositvány. Minden kép és műkereskedőnek vizsgát kell majd tennie és a jövőben a műkereskedők és ügynökök felelnek a képekért. Az ügynökök csak a kereskedők megbízásából adhatják el a festményeket és minden kép hátulján szerepelnie kell az eladó kereskedő jelzésének.

## Magunkévá tesszük a Szovjetunió mezőgazdaságának nagyszerű tapasztalatait! Beszélgetés Erdei Mihállyal, a magyar parasztküldöttség vezetőjével

Moszkva (SZIB): Erdei Mihály, a Szovjetunióban tartózkodó parasztküldöttség vezetője, Csernyásevnak a Szovjet TI munkatársának nyilatkozatait adott, amelyben többek között a következőket mondta:

— A Magyar Dolgozók Pártjának Rákosi Mátyással — elsőrendű felelősnak tekintve Magyarországon minden dolgozó paraszta számára a lehető legjobb, hogy meggyőződhessék a kollektív mezőgazdaság előnyeiről és véglegesen letelepedjen az ártalmatlan tette az a propagandát, amelyet a magyar nép elcsúszásai folytattak eddig a mezőgazdasági szövetkezés ellen. Ezért látogatja meg a Szovjetuniót a mi parasztküldöttségünk is. Az elmúlt hónap folyamán küldöttségünk két csoportja a moszkvai, voronyezsi és orosz-ovi kerületekben meglátogatták a Szovjetunió főbb mezőgazdasági vidékeit. A második csoport vezetőjével meglátogattuk a Szublingrád, a hős várost. Örömmel és csodálkozással látjuk, hogy a szovjet építők munkások a romok helyén már egész új utcákat és egész új munkásterületeket építettek. Vasúton és gépkocsin több ezer kilométert hagytunk magunk mögött a Szublingrád környéki és a Rosztov környéki sztyeppen. Saját szemünkkel látjuk, hogyan alakulnak át, hogyan válnak termékeny ezek az aszályos területek.

— Meglátogattuk a Leninrenddel kitüntetett „Bugyonnij” ménesetlepet, amely az új „Bugyonnij” lófajtát kitenyészette. Kiküldöttársaim véleménye szerint olyan tökéletes állami telep, amelyet bármely országban mintaként lehetne a létezés és általában az állattenyésztés előállítására. Az itteni ménesetlep és az állattenyésztés tapasztalatait magunkévá tesszük és fel fogjuk használni a magyar állami ménesetlepek és állattenyésztő gazdaságok munkájában. Különösen nagy benyomást gyakorolt a paraszti-társaimra a „Gigan” gabonatermelő szovhoz. Csodálkozással és örömmel látjuk meg benne a szocialista mezőgazdaság legmagasabbrendű fokozatát, hiszen ez a szovhoz valósgos gabonagyár.

— A három kolhoz közül, amelyek munkáját kiküldöttségünk tanulmányozta, véleményünk szerint a Szublingrádhoz a legkiszérbőbb. E kollektív gazdaságban egyformán fejlett valamennyi ágazat. Itt minden villamosított van s az áramszolgáltatást a kolhoz saját villanytelepe biztosítja. Kiküldöttségünk meglepetéssel tapasztalhatta, hogy a Szublingrádhoz kiemelkedően magas anyagi és kulturális életszínvonalat biztosít dolgozóinak.

— A kolhozokat járva napról-napra jobban és jobban megértettük a szocialista gazdálkodás pártatlan sikerének okait. E tilok nemcsak a kollektív munka kitűnő megszervezésében, hanem rendkívül magas agrotechnikai színvonalában, továbbá abban rejlik, hogy teljes mértékben sikerült elsajátítani Dolucsajev talajjavító módszerét, Viljarsz füvelő vetésforgóját, Micsurija és Liszenko akadémikus növénynevelő módszerét. A szovjet emberek meglepő hatékonysággal élnek és dolgoznak és szellemi szükségleteik kielégítése sem szenved hiányt.

— Mindenütt lájuk, hogy a szovjet állam minden eszközzel segíti a kolhozparasztlakó lelkes és nehez munkáját. Küldöttségünk valamennyi tagja saját szemével győződhetett meg a kollektív, szocialista vezetési mezőgazdaság elvitathatatlanságáról és készségéről, hogy küldöttségünk vizsátérve Magyarországra, legjobban kezdeményezze és megszervezzék a magyar mezőgazdaságunk szocialista átépítését.

— A legnagyobb háttérrel tartozunk a Szovjetunióknak azért a nagyielkű és szívélyes fogadtatásért, amelyben a magyar küldöttségét országiszerte részesítették.

Moszkva: A magyar parasztküldöttség a voronyezsi kerületben kirándulásra tett Rubcovnak, a szocialista munka hőseinek traktor brigádjához. A szántóföldek között elhaladó vendégek gyönyörködve nézték a hullámzó rozs- és búzaföldeket, a csatornákat és napraforgó földeket, ahol szorgalmasan dolgoztak a szovjet emberek. Nemcsak a felhőt a brigád álmása. A kis ház előtt állnak a traktoristák Rubcov körül. A magyar parasztlakó meleg kézzel fogták a traktoristák, majd külföldi kérdésekkel halmozták el őket. Rubcov emondotta, hogy a brigád „Kirov emléke” kolhoz földeit művelik meg. A traktorbrigád n 9 ember dolgozik. Minden traktorhoz megvan az összes gépi berendezés, egyéb vetőgépek, boronák, kaspológépek. A traktorok a legtapasztalabb traktoristák dolgoznak.

— Mindenütt lájuk, hogy a szovjet állam minden eszközzel segíti a kolhozparasztlakó lelkes és nehez munkáját. Küldöttségünk valamennyi tagja saját szemével győződhetett meg a kollektív, szocialista vezetési mezőgazdaság elvitathatatlanságáról és készségéről, hogy küldöttségünk vizsátérve Magyarországra, legjobban kezdeményezze és megszervezzék a magyar mezőgazdaságunk szocialista átépítését.

— A legnagyobb háttérrel tartozunk a Szovjetunióknak azért a nagyielkű és szívélyes fogadtatásért, amelyben a magyar küldöttségét országiszerte részesítették.

Moszkva: A magyar parasztküldöttség a voronyezsi kerületben kirándulásra tett Rubcovnak, a szocialista munka hőseinek traktor brigádjához. A szántóföldek között elhaladó vendégek gyönyörködve nézték a hullámzó rozs- és búzaföldeket, a csatornákat és napraforgó földeket, ahol szorgalmasan dolgoztak a szovjet emberek. Nemcsak a felhőt a brigád álmása. A kis ház előtt állnak a traktoristák Rubcov körül. A magyar parasztlakó meleg kézzel fogták a traktoristák, majd külföldi kérdésekkel halmozták el őket. Rubcov emondotta, hogy a brigád „Kirov emléke” kolhoz földeit művelik meg. A traktorbrigád n 9 ember dolgozik. Minden traktorhoz megvan az összes gépi berendezés, egyéb vetőgépek, boronák, kaspológépek. A traktorok a legtapasztalabb traktoristák dolgoznak.

— Mindenütt lájuk, hogy a szovjet állam minden eszközzel segíti a kolhozparasztlakó lelkes és nehez munkáját. Küldöttségünk valamennyi tagja saját szemével győződhetett meg a kollektív, szocialista vezetési mezőgazdaság elvitathatatlanságáról és készségéről, hogy küldöttségünk vizsátérve Magyarországra, legjobban kezdeményezze és megszervezzék a magyar mezőgazdaságunk szocialista átépítését.

## Felhívás a gazdasági munkáltatókhoz!

Az Országos Társadalombiztosító Intézet közli a gazdasági munkáltatókkal — és erre felhívja a munkavállalók figyelmét is — hogy idevonatkozó kormányrendelet értelmében a gazdasági munkavállalók után fizetendő

### társadalombiztosítási járulékok:

1. évi július 1-től az alábbi, magasabb értékű biztosítási bányékkal kell leróni:

ELSŐ CSOPORT		MÁSODIK CSOPORT	
napi bélyeg	1.50 Ft	napi bélyeg	1.20 Ft
heti	9.— Ft	heti	7.— Ft
havi	36.— Ft	havi	28.— Ft

A díjmelés a gazdasági munkásság érdekeit szolgálja és ezáltal a régen óhajtott családipótlék bevezetéséhez is megteremt az első lépés. A kormány ugyanis az erdgazdasági nemzeti vállalatok dolgozóit és a mezőgazdasági nemzeti vállalatokhoz egész évre, vagy legalább hat hónapi időtartamra szerződött munkavállalókat egyidejűleg családipótlékban részesíti.

# A MNDSZ felhívása a magyar nőkhöz:

A MNDSZ felhívást intézett a magyar nőkhöz. A felhívás emlegette arra, hogy hároméves tervünk utolsó szakaszához érkezünk. Büszkeséggel tekinthetünk azokra az üzemi munkásokra, akik nagyszerű eredményeket értek el a termelésben, a munkaversenyben, a brigádmunkában, részesei lettek az újító és tapasztalatátadási mozgalomnak. Ugyanakkor felhívják az üzemi munkásokat, hogy a hároméves terv utolsó szakaszában minél nagyobb számban kövessék a már eddig is kitűnő eredményeket elért munkásokat. **Növekedjék meg minden üzemben a munkaversenyben résztvevő nők száma, emelkedjék a női munkások, a női brigádok száma. Mutassák meg az üzemi munkások: tudják, hogy a**

**béke védelméért és a szocializmus építéséért folyó harc egyik fontos szakasza a termelési frontja és ők a férfiakkal egy sorban tudják és akarják erősíteni ezt a frontot.**

Az MNDSZ minden dolgozó asszonyt elé példaképpel állítja a munkásokat, a szocializmus építésében élenjáró proletáriátus asszonyait, akik az építő munkában és az ellenségeink elleni harcban egyformán kemények és elszántak.

A MNDSZ a proletárasszonyok életének példájával és a proletárasszonyok vezetésével fogja hatalmas táborba tömöríteni országunk minden dolgozó asszonyát, hogy a magyar asszonyok egységesen kivigyék részüket a szocializmus építéséből az MDP, Rákosi Mátyás vezetésével.

## Háromezer munkást és dolgozó parasztot képeztek ki a szövetkezeti iskolák

A budapesti „Ságvári Endre” szövetkezeti iskolában és az ország 68 hasonló iskolájában összesen 3000 munkást és dolgozó parasztot képeztek ki gabonafeldolgozásra. Alaposan megismertették őket a magfélésekkel, a

gabonafélésekkel és aprómagvakal egyaránt. Az iskolákból kikerülő hallgatók már az idei terménygyűjtésben is részt vesznek, mint a földművelőszövetkezetek megbízottjai.

## Kormányrendelet védi az aratómunkások érdekeit és biztosítja a betakarítási munkákat zavartalanságát

Az aratósi munkákat biztosítása és zavartalan lefolytatása érdekében a kormány elrendelte, hogy a 25 kat. holdon felüli, illetve 350 ar. korona kat. tiszta jövedelmet elérő gazdálkodók az aratósi és betakarítási munkákra kellő időben való és zavartalan elvégzéséhez szükséges és megfelelő számú mezőgazdasági munkavállalót a DÉFOSZ munkaközvetítő irodája útján kötelesek alkalmazni.

A betakarítási munkákhoz nem lehet kevesebb munkavállalót szerződtetni, mint amennyit 1943-ban ugyanarra a területre alkalmaztak.

A rendelkezések megtartását a DÉFOSZ ellenőrzi. Ha a kulák gazdálkodó nem gondoskodik

idejében mezőgazdasági munkások szerződtetéséről, a népi bizottság javaslatára, a községi elöljáróság hatóságilag végezti el a kulák gazdálkodó költésére a betakarítást. A terménybetakarítási munkákat szabotálni akaró kulák ellen büntető intézkedések fogantathatók. Rendelet szabályozza az aratógépek üzemeltetését is. Eszerint az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek csoportok engedély nélkül tarthatnak üzemben aratógépeket. Aki jogosulatlanul tart üzemben aratógépet, vagy az ideiglenesen igénybe vett aratógép használatbavételét akadályozza, kihágást követ el, pénzbüntetéssel sújtható és gépe elkobozható. (MTI)

## Az ország több helyén már aratnak

Soha nem látott lelkesedéssel arat az idén a dolgozó parasztság. A falu kizsákmányolói minden vonalon vereséget szenvedtek. A géppálmások otos traktorszántásai, a kormányzat támogatása, a dolgozó paraszti munkája meghozta a jó eredményt. **Az őszi arpa aratását az ország legtöbb helyén megkezdték már. Most készülnek a rozs aratására.**

**A déli részekben már vágják is a rozst.** A búza aratását a déli megyékben a jövő héten kezdik. A mezőgazdasági munkák során egymást érik a versenykihívások. A traktorállomásokon is minden intézkedés megtörtént a cséplés zavartalanságának biztosítására.

A terméskilátások az ország egész területén igen biztatók.

## Rendelet az állam és a termelőszövetkezeti csoportok bérletében lévő kulákiöldek haszonbéréről

A hivatalos lap keddi számában megjelent rendelet megállapítja az állami, illetve községi vállalatok, vagy a földművelésügyi miniszter engedélyével működő termelőszövetkezeti csoportok által bérlet földök legmagasabb haszonbérét. A megállapítás arra az esetre vonatkozik, ha a haszonbérbeadó személy tulajdonában lévő összes ingatlan kataszteri tiszta jövedelme eléri vagy meghaladja a 350 aranykoronát, illetve ingatlanának területe a 25 katasztrális holdat. A rendelet a mezőgazdasági termelést nem élet hivattaszerűen folytatók földjére már 5 katasztrális hold területől felfelé vonatkozik.

A fizehető legmagasabb ha-

szonbér a rendelet szerint a kataszteri tiszta jövedelem minden aranykoronája után 9 kató búza vagy rozs, illetve annak pénzbeli egyenértéke. Szántó, rét és legelő esetében a holdankénti 15 aranykoronát meghaladó tiszta jövedelmet a haszonbér kiszámításánál figyelmen kívül kell hagyni. Ha valamely kishaszonbérlet bérlet földjével együtt belép egy engedélyezett termelőszövetkezetbe csoportba, az ő bérletére is érvényes a fenti rendelkezés.

Ezután közli a rendelet, hogy az állam részére törvényes önkéntes felajánlás akkor is megengedhető, ha a tulajdonosnak harmadik személlyel le nem járt haszonbérleti szerződése van.

## Borítékokat

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től  
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbáz. —

## Debreceni általános iskolai tanulók tanulmányútja Budapesten

A debreceni Péterfia-utcai általános iskola közel 100 tanulója Garaguly Gyula és dr. Karályos Gyula tanárok vezetésével 8 napos tanulmányúton vesznek részt a fővárosban. Amitől a munkarendszer diákjai meg voltak fosztva — illetve csak egy szűk kiváltságos réteg gyermekei részesei lehetnek benne — most a népi demokrácia teremtette feltételek között a diákok a szünetükben országjárással gyarapíthatják ismereteiket, megismerhetik a főváros kulturális és művészeti értékeit.

A tanulmányút résztvevői ötnapos programjuk során autóbusszjáratokon megtekintik Budapest történelmi és művészeti értékeit. Színházban, múzeumban, hajókirándulás során gyarapítják tudásukat. A sikertől tanulmányút résztvevői gazdag élményekkel térnek majd haza.

## Dunavölgyi estet rendeznek az élmunkások vasárnap az Arany Bikában

Az úttörők nyaralásai akciójának javára reggelig tartó táncal egybekötött Dunavölgyi-estet rendeznek vasárnap este 8 órai kezdettel a debreceni élmunkások, kiváló munkások és újtők. Azt eső jegyeit már nagyrészt elővételben megvásárolták, így az előjelek azt mutatják, hogy a Dunavölgyi-est sikere még az emlékezős Élmunkás-bálét is felül fogja múlni.

A színpalona műsort a MÁV műhely zenekarának és énekkarának szíves nyitják meg, majd Kulesár Ferenc, a Függetlenségi Népfőrt debreceni népi bizottságának elnöke, az MDP városi titkára mond ünnepi beszédet. Utána az üzemi kultúrcsoportok legjobb tagjai lépnek fel vidám és komoly számokkal.

A műsor után tánc lesz a zenekar szolgálatja. A rendezőség olcsó büfféről is gondoskodik.

A város nagy üzleteinek kirtakában már napok óta láthatjuk a Dunavölgyi-est tombolájára felajánlott értékes nyereségtárgyakat, a sorsoláson felleléhető többszáz forint értékű tárgyakat vehetnek a bál szerencsés vendégei.

## Hivatalos hirdmény.

Debrecen város elsőfokú közigazgatási hatósága közli a város érdekeit lakosságával, hogy az építésügyi miniszter 11.395—1949. sz. leirata alapján a Deák Ferenc és Hunyadi utcák által határolt terület, továbbá a Bocskai tér 7. sz. házánál és a Szent Anna utca egy részének városrendezési terve végrehajtása céljából a kisajátítási jog az 1946. évi XXIV. tc. I. paragrafusa (2.) bek. 1. pontjában biztosított jogkörénél jobban az 1937. évi VI. tc. 12. paragrafusa 1. bekezdés c. pontja alapján engedélyezett és a jelzett ingatlanokra a kisajátítási eljárás elrendeltetett.

A kisajátítási terv leírásáról, illetve megállapítására az 1881. XLII. tc. 33. paragrafusa 2. bekezdés, illetve a 7890—1930. M. F. sz. rendelet alapján jogosult kisajátítási albizottság a tárgyalás és a barátságos egyezség megkísérlésére küldöttéleget delegált és az eljárás hatánapján 1949. évi augusztus hó 16. napjának 9 óráját, helyétül pedig a városháza kistanács-termét tűzte ki, amely tárgyalásra minden érdekelteket ezennel megidéz.

Az Elsőfokú Közigazgatási Hatóság a Közigazgatási Bizottság kisajátítási albizottságának 272—1949. VII. sz. határozata folytán értesíti az érdekelteket lakosságot, hogy a kisajátítási tervre az öszi elvezetés az elsőfokú közigazgatási hatóság kiadóhivatalában (Csapó utca 2. sz. sz.) 15 napon keresztül közzemlére tetetik, melynek tartama alatt a hivatalos időben a tervrajzot és összeírását bárki megtekintheti. Figyelmezteti az elsőfokú közigazgatási hatóság az érdekelteket, hogy az eljáró bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemben fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelenne meg. — Debrecen Elsőfokú Közigazgatási hatósága.

## DEBRECZEN 5. OLDAL 1949. VI. 30.

# H I R E K

## Száz évvel ezelőtt

1849 június 30-án

híjbanalban útnak indul Kiss Ernő és Aulich honvédtábornok Csányi László társaságában, hogy a Komáromban tartózkodó Görgeyvel közöljék a Kossuth elnöki letala a fővárosban tartott haditanács határozatát. Eszerint Komáromnál erős honvédség marad vissza, a főereget pedig Görgey délre vezeti, ahol a Marostiszai vonalon összpontosítják az egész honvédhadsereget. A kormány Budapestről ismét elköltöztetni készül.

— Várható időjárás: Mérsékelt északnyugati, északi szél, változó felhőzet, egy-két helyen zápor, esőleg zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— Ügyeletes gyógyszerárak: „Kigyó”, Vöröshadsereg-útja 31. „Csillag”, Árpád-tér 1.

RÁDIOMUSOR. Csütörtök, Kossuth-rádió. 7.50: Szókratész zene 7.45: Ki találta fel a rakétarepülést? 8: Szabad egyházak vallásos felőrajza a stúdióból. 11.30: Hangemlékek. 11.45: A Kossuth-díjas Rudnay Gyula. 12.15: Mindenki muzikája. 13: Asztali muzsika. 14.15: Gyermekrádió. 14.50: Bányász számból. 15: Nőszemle. 15.30: Lőrincz Edit meghedgedő játsszik, zongorán kísér Sebők György. 16: Rádióiskola. 16.40: Marxista leninista negyedóra. 17.10: Szovjet napok — szovjet emberek. 17.20: Hangos Újság. 18.15: Hurrrikán hűvös. 18.50: Szomszédaink — barátaink. 19: Előadás a stúdióban: Szám társulat. Thurzó Gábor rádiójátéka. 19.45: Szalonzene. 20.50: Rádió a dolgozóknak 22.20: Előadás a stúdióban: Agisz tragédiája. 23: A Magyar Zeneművészek Szabód Szakszervezetének műsora. 0.50: Halk melódiák. — **Petőfi rádió**. 7: Reggeli zene. 7.20: Seregsz. egység. 7.50: Szókratész zene. 8: Lapszemle. 8.10: Hangemlékek. 9: Délelőti muzsika. 10.15: Sebestyén Béla érkekel Petur György zongorázik. 10.50: Rádióiskola. 14.50: A Magyar Pedagógus Szakszervezet jelen tagozatának műsora. 15.20: Könyv muzsika. 15: Szív küldi szívek szívesen. 16.30: Lengyelország és Magyarország. 17: A Rádió tánczenekara játszik. 18: Fehérvári 18.30. Paderewski emlékezete. 19: Magyar nyaralóhelyek: I. Balaton. 19.20: Közzétett a Magyar Állami Operaházról. Kenessey: Az arany meg az asszony. 20.20: Hangos Újság. 21.05: Közzétett a M. Áll. Operaházról.

— Az Árpád-téri Egyházközség családias összejövetele vasárnap délután 5 órakor lesz a gyülekezeti teremben dr. Erdős Károly professzor előadásával. Jegyek 3 forintos árban a pénztárnál kaphatók.

— A szibvásárban elfogtak egy fiatalkorú tolvajt, aki Szőke Gyuláné helyfoglaló lakostól ellopotott egy kabátot és futásnak eredt a zsákmányával. Hosszabb hajszát követően kézrekerült és a rendőrség őrizetbe vette.

— **Fiatlú leány hirtelen halála.** Róth Erzsébet 17 éves leányt születi holtan találták Kishgyesi-út 34. szám alatt Bikásán. A fiatal leány előzőleg nem betegeskedett, néhány órával előbb még jókedűven beszélgetett családtagjaival. Elrendelték a boncolását a halál okának megállapítására.

— **Megszűntek a vármegyei hivatalos lapok.** Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága kisgyűlésének ülésén szóba került a vármegyei hivatalos lap szerkesztői tiszteletdíja és a lap hirdetés árifájának az ügye. — Több felszólaló, így dr. Erdős Imre és Kecskés János, rámutatott arra, hogy a vármegyei hivatalos lap teljesen idejét múlt. Mai formájában, amikor csak néhány, a Magyar Közióryi Rendeleték Tárában amúgyis megjelent rendelet közöl, teljesen felesleges. A törvényhatósági bizottság kisgyűlése kimondta, hogy takarékosági szempontból is megszünteti a vármegyei hivatalos lapot, de egyben megbízta a vármegye vezetőit, hogy Debrecen város vezetőivel vegyék fel a kapcsolatot egy gyakorlati szempontból szükséges, iránymutató és elvi cikkeket közlő lap esetleges megindítása érdekében.

— **Megijedt a motor kipufogójától és meghalt.** Különös halálos baleset történt Budapesten a

Ráday-utca egyik házában. Kapros Sándor 70 éves ember nyitott ablakú lakásában a karosszékben elaludt. A ház előtt nyitott kipufogóval motorkerékpár rohogott el. Kapros felriadt álmából és felugrott a karosszékből. Olyan szerencsétlenül esett el, hogy lábára eltört és fejét az asztalra ütötte. Elvesztette eszméletét, mire orvost hívtak hozzá, meghalt.

— **Zsebtolvaj ellopta Gyékényes Lajos berettyóújfalui postapénztárcáját** a debreceni vonaton 765 forintra és fontos iratokkal.

— **Az Élet és Tudomány új száma változatosságában felülmúl minden eddigit.** Illusztrált cikkei a műszaki élettel a természettudományokon át a háztartási tudományokig a legkülönbözőbb körökből merít tárgyait. „Háziasodnak a fémek” címmel az életről közöl érdekes tudnivalókat, ismerteti a Sztachanov munkarendszert, beszámol új zöldségfélék születéséről, a csúsz gyógyításáról, elszűnyed világozról ad hírt, bemutatja a tengervíz kincseit, a léz keletkezését stb. Ismét vannak jó tanácsai a nyári háztartási munka könnyítésére. 80 fillérért nagyon sok, érdekes és hasznos olvasmányt nyújt.

— **MNDSZ hírek.** Kérjük az ügyvezető asszonyársakat, hogy pénteken délután 3 órakor pontosan megbeszélés végett okvetlen jelenjenek meg a központban. — Iskolafelelősök csütörtökön délután az MNDSZ központban megbeszélés végett jelenjenek meg.

— **Pándi megye olesó árban** bármilyen mennyiségben kapható a városi kertészet, Bőszörményi-út 64. szám alatti telepen.

— **Halálosvögü horgászás.** Mátyás József asztalos Pesterzsébeten a téglagyári tó partján horgászott. Horgója a hirtelen megakadt, ő utána nyúlt és beleesett a tóba. Mátyás az iszapos talajon elcsúszott és mivel nem tudott úszni, belefulladt a tó vizébe. — Néhány óra múlva megállták holttestét.

\* **Ha jelével vagy pontatlan névvel és címmel pályáztál és nyertél, ne várd postán a nyereséget, mert nincs hova küldeni. Pontos címeted legalább utólag add meg.**

## Közellátás

### HATÓSÁGI LISZTKIUTALÁS

Felhívom a sütőiparosok figyelmét, hogy folyó hó 30-án, azaz csütörtökön hat rapos kiutalásuk átvételre végett jelenkezzenek a Közellátási Ügyosztály Központi irodájában.

## S A K K

Az alapfokú sakkesapthajtnakság okleveleit és a kerületi csapatbajtnakság érmeit pénteken este 7 órakor osztják ki tinnepélyes keretek között a Városháza nagyteremben. A résztvevő szervezetek és csapatok képviselői feltétlenül jelenjenek meg.

## Anyakönyvi hírek

Születések: Mogyorós Imre postafelíró Varga u. 42. Csaba, Gora József MÁV asztalos Ceza u. 4. Zoltán. Eljegyzés: Imre Ferenc műkőgyári munkás Kassa út 26 és Hajos Gizella Kassa út 26 Drága Ceza téglyagyári munkás Kunhalom u. 42. és Horváth Róza Bőszörményi-út kiskalások, Kovács Gyula fűszeres Gyulai u. 7. Nagy Mária Gyulai u. 7. Halálozások: Gönczy Julianna dohánagyári nyugbérés 85 éves Apa u. 13. Vágó Lászlóné Rimózi Erzsébet 97 éves, Arany János u. 5. Mánó Lajos 10 napos Helaj 57. Toth Sándor öpítőelőzőszkésítő 57 éves Komlóssy út 60. Morvai Ilona 1 napos Tögezt. u. 81.

## Gyászrovat

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **Poszonyi József** kereskedő 50 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése szombaton fél háromkor lesz a 2. ravatyalozótérben. Gyászolók: bátyas felesége, testvérei, sógorai sógoróné, a kiterjedt rokonság. Gyászlap helyett 18. Lakás: Monostorpályi 2. — Községi Temetőbe.

